

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00164

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 31 มี.ค. 2554	ปีที่ 16	ฉบับที่ 5650	หน้า 5
---	--------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

เครื่องมือหินโบราณที่

⁶⁶ดอยภูซาง⁹⁹เมืองน่าน

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	13 มี.ค. 2550	16	56 50	5

ผ

นแผ่นดินน่านเคยเป็นที่ตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์เมื่อหลายหมื่นปีก่อน ปรากฏหลักฐานเมื่อพบเครื่องมือหินกระเทาะแบบหยาบๆ ในสมัยหินเก่าจากบริเวณเสาดิน บ้านน้ำหก ต.เชียงของ อ.น่าน้อย และบ้านคูใต้ ต.คูใต้ อ.เมือง ซึ่งนักโบราณคดี กำหนดอายุราว 2 แสนถึง 7 พันปี

จากการสำรวจแหล่งโบราณคดีในจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ.2527 -2546 พบหลักฐานการผลิตเครื่องมือหินสมัยก่อนประวัติศาสตร์

อายุราว 4,000 ปี ในพื้นที่ต่อเนื่องมากกว่า 10 ตารางกิโลเมตร และพบแหล่งผลิตเครื่องถ้วยชามเคลือบเนื้อแกร่ง สมัยพุทธศตวรรษที่ 18 - 22 ในพื้นที่อีกราว 3 ตารางกิโลเมตรทางตะวันออกของแม่น้ำน่าน ในเขตอำเภอเมืองตามแนวเทือกเขาน้อย เขาหินแก้ว เขาชมพู และดอยปู่แก้วที่โอบล้อมแอ่งที่ราบขนาดใหญ่ของกลุ่มแม่น้ำสมุนและลุ่มน้ำขาว ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 80 ตารางกิโลเมตร

ในรายงานการสำรวจของ อาจารย์สายัญต์ ไพเราะญิตต์ พบว่าในชั้นดินได้สำรวจพบเครื่องมือหินสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ชาวบ้านเรียกว่า “เสียมตุน” ซึ่งมีลักษณะเป็นขวานหินขัดและขวานกระเทาะอยู่ทั่วไป นอกจากนั้นยังสำรวจพบเครื่องมือหินสมัยก่อนประวัติศาสตร์ อีกหลายชนิด ได้แก่ ค้อนหิน ซึ่งทำจากกรวดท้องน้ำมีความแข็งแรงทนทาน ใช้สำหรับทุบหรือตอกหินอื่นที่ต้องการกระเทาะ ตกแต่งให้เป็นเครื่องมือรูปต่างๆ ในบริเวณดังกล่าวยังพบสะเก็ดหินหรือขี้กาหิน ซึ่งเกิดจากการกระเทาะ ตกแต่งเครื่องมือหินในขั้นตอนต่างๆ เป็นหลักฐานที่พบมากที่สุด จำนวนกว่าหนึ่งล้านชิ้น

จากการสำรวจยังพบว่า พื้นที่ในบริเวณ

ดอยภูซาง ซึ่งเป็นภูเขาใหญ่ทอดตามแนวเหนือ-ใต้ ใกล้บ้านก้อด บ้านสะไมย์ ต.นาชาว อ.เมือง เป็นแหล่งโบราณคดีที่ยังคงสภาพสมบูรณ์ที่สุด มีการรบกวนและถูกทำลายน้อยมาก ดอยภูซางมีความกว้างตามแนวตะวันออก-ตะวันตก ประมาณ 1,300 เมตร ความยาวจากเหนือถึงใต้ประมาณ 4,000 เมตร

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	13 ส.ค. 2550	16	5650	5

จากคุณค่าการเป็นแหล่งอุตสาหกรรมผลิตเครื่องมือ
ยุคหินที่ยิ่งใหญ่และยังคงความสมบูรณ์ ทำให้จังหวัดน่าน
ได้ดำเนินการขอขึ้นทะเบียนดอยภูซาง ให้เป็นแหล่งมรดก
โลก และได้ทำการบวงสรวงเทพยดาปกป้องรักษาและ
วิญญาณของบรรพชนซึ่งได้เคยตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณ
ดอยภูซาง เพื่อความเป็นสิริมงคลสำหรับ
การเริ่มต้นชุดค้นหลักฐานทาง
ประวัติศาสตร์

โดยมียอดสูงสุดอยู่ทางด้านทิศใต้ สูงจากพื้นราบประมาณ 100 เมตร ใน
บริเวณยังพบหินวัตถุดิบประเภทควอร์ตไซต์เนื้อละเอียดและหินเก่า
ภูเขาไฟสีดำ หินบะซอลต์เนื้อละเอียดสีดำและหินไดอะเบสสีเขียวเป็น
จำนวนมาก นอกจากนั้นยังพบร่องรอยการกระเทาะผลิตเครื่องมือหิน
ตั้งแต่ที่ลาดเชิงเขาขึ้นไปจนถึงบริเวณยอดเขา

เดือนมีนาคม 2546 กำนันตำบลนาขานนำชาวบ้านชุมชน
บ้านก้อดและบ้านดอนคีรี ร่วมกับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายันต์ ไพธ
ชาญจิตต์ และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทำการสำรวจดอย
ภูซางเพื่อแนะนำให้ชาวบ้านในพื้นที่รู้จักว่าสะเก็ดหินเกิดจากฝีมือของ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	3 ส.ค. 2550	16	5650	5

มนุษย์เมื่อหลายพันปี เป็นหลักฐานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีอันทรงคุณค่า ควรเก็บรักษาไว้ไม่ให้ผุไผ่บุกรุกหรือเก็บไปขาย จากความสำคัญดังกล่าวชาวบ้านใน ต.นาขาวจึงผาน ศรัทธาในพระพุทธศาสนา มากำหนดขอบเขตเพื่อปกป้องดอยภูซาง จากการบุกรุก โดยประกอบพิธีบวงสรวงและประกาศสัตย์ปฏิญาณว่า จะไม่เก็บหิน ไม่บุกรุกพื้นที่ ซึ่งทางชุมชนได้ร่วมกันกำหนดขอบเขต พื้นที่เพื่อไว้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าทางโบราณคดี

จากคุณค่าการเป็นแหล่งอุตสาหกรรมผลิตเครื่องมือยุหินที่

ยิ่งใหญ่และยังคงความสมบูรณ์ ทำให้จังหวัดน่านได้ดำเนินการขอขึ้น ทะเบียนดอยภูซาง ให้เป็นแหล่งมรดกโลก และได้ทำการบวงสรวง เทพยดาปกป้องรักษาและวิญญาณของบรรพชนซึ่งได้เคยตั้งถิ่นฐาน อยู่ในบริเวณดอยภูซาง เพื่อความเป็นสิริมงคลสำหรับการเริ่มต้นขุด ค้นหลักฐานทางประวัติศาสตร์โดยชาวบ้านร่วมกับสำนักงานโบราณคดี ได้ทำการขุดค้นในบริเวณไร่ข้าวโพดริมฝั่งแม่น้ำชาว ทางทิศตะวันตก ของดอยภูซาง ซึ่งคาดว่าจะพบหลักฐานชิ้นสำคัญทางประวัติศาสตร์ ซึ่งอาจสามารถนำไปสู่การตั้งถิ่นฐาน รวมถึงการกำหนดอายุ ของแหล่งโบราณคดีแห่งนี้ต่อไป

จักรพงษ์ คำบุญเรือง
jakpong@chiangmainews.co.th.